

kommission, handelsagenter og handelsrejsende (kommissionsloven). Loven indeholder regler om kommissionærer, handelsagenter og handelsrejsende. Hovedvægten ligger på kommissionsforhold, mens bestemmelserne om handelsagenter og handelsrejsende indtager en langt mere tilbagetrukket plads.

Kommissionsloven omfatter kun salgsagentur, ikke indkøbsagentur. Loven indeholder bl.a. regler om provision, opsigelse og om forholdet mellem agenturgiver og agent og mellem disse og tredjemand. Der er ikke i den nugældende lov fastsat opsigelsesvarsel, ligesom loven ikke indeholder regler om konkurrenceklausuler eller om godtgørelse ved agenturaftalens ophør.

4. *Det internationale og nationale arbejde. EF-direktivet.*

4.1. På det nordiske justitsministermøde i 1962 blev det besluttet, at hvert af de nordiske lande skulle udpege sagkyndige til at følge arbejdet i en komité, der var nedsat i Finland med henblik på udarbejdelse af lovgivning svarende til de øvrige nordiske landes lovgivning om handelsagenter m.v. De sagkyndige skulle endvidere overveje, om der var behov for revision af de fællesnordiske kommissionslove.

I Danmark afgav de sagkyndige en betænkning (nr. 701/1974) med forslag om ændring af kommissionslovens regler om kommissionærer, handelsagenter og handelsrejsende. Der var tale om et fællesnordisk lovudkast, der for så vidt angik det danske, norske og svenske udkast var udformet som ændringsforslag til kommissionsloven. (Det finske forslag indeholdt ikke bestemmelser om kommission, da man i Finland ikke fandt at have praktisk behov for regler om disse mellemmandsforhold).

Hovedsigtet med forslaget var en forbedring af handelsagenternes retsstilling. De sagkyndige foreslog navnlig, at der indførtes »efterprovision«, det vil sige provision af salg, som skete efter agenturforholdets ophør, hvis salgsaftalen kunne anses for at være kommet i stand som følge af agentens virksomhed i den tid, agenturforholdet bestod. Efterprovisionen skulle være en godtgørelse for allerede udført arbejde og svarede i realiteten til de regler om godtgørelse ved ophør af agenturaftalen, der gjaldt i en række vesteuropæiske lande.

Forslaget blev ikke gennemført i dansk ret, da Danmarks indtræden i EF i 1973 medførte, at Danmark i stedet blev deltager i arbejdet med udarbejdelsen af EF-direktivet om handelsagenter. Forslaget blev derimod i alt væsentligt gennemført i Norge i 1973 og i Sverige i 1974. Den finske lov om handelsrepræsentanter blev vedtaget i 1975.

4.2. I 1976 forelagde EF-kommissionen for Rådet et forslag til direktiv om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om handelsagenter (EF-tidende, nr. C 13 af 18. januar 1977, side 2). Forslaget indeholdt en meget detaljeret regulering af forholdet mellem handelsagenten og agenturgiveren, og en stor del af direktivforslagets bestemmelser kunne ikke fraviges ved aftale. Forslaget omfattede både salgsagentur og indkøbsagentur.

4.3. I 1977 nedsatte Justitsministeriet en arbejdsgruppe, der fik til opgave at gennemgå direktivforslaget med henblik på at afgive indstilling om, hvilke standpunkter der skulle indtages fra dansk side under behandlingen i Rådet. Arbejdsgruppen afgav betretning i 1978. Der var i arbejdsgruppen enighed om, at der burde ske en betydelig forenkling af direktivforslaget og en begrænsning i antallet af ufravigelige bestemmelser.

4.4. I 1979 fremsatte EF-kommissionen efter høring af Det økonomiske og sociale Udvalg og EF-parlamentet et revideret direktivforslag (EF-tidende, nr. C 56 af 2. marts 1979, side 5). Der var i dette forslag foretaget omfattende ændringer i forhold til det tidligere forslag. Bl.a. var det nye forslag mindre detaljeret, og reglerne kunne i videre omfang fraviges ved aftale. Hovedformålet med direktivforslaget var fortsat en forbedret beskyttelse af handelsagenten i forhold til agenturgiveren, først og fremmest ved bestemmelser om provision, opsigelse og godtgørelse ved agenturforholdets ophør.

Forslaget blev i perioden 1979-1986 drøftet, dels i en arbejdsgruppe under Rådet bestående af repræsentanter for EF-medlemslandene, dels i en gruppe bestående af medlemslandenes faste repræsentanter ved EF (Coreper). Den danske holdning til direktivforslaget blev udformet i samråd med den ovenfor nævnte arbejdsgruppe under Justitsministeriet.

I december 1986 blev direktivforslaget vedtaget (EF-tidende, nr. L 382 af 31. december 1986, side 17). Direktivets danske titel er: »Rådets direktiv af 18. december 1986 om samordning af medlemsstaternes lovgivning om selvstændige handelsagenter (86/653/EØF)«. Direktivet er optaget som bilag til dette lovforslag. Direktivet skal inden 1. januar 1990 være gennemført i medlemsstaterne og skal senest den 1. januar 1994 anvendes på agenturaftaler, der er indgået før den 1. januar 1990. For agenturaftaler, der indgås efter den 1. januar 1990, gælder direktivet allerede fra denne dato. Der gælder særlige overgangsordninger for Storbritannien, Irland og Italien.

5. *Justitsministeriets arbejdsgruppe om handelsagenter.*